

POLOTE NABA 2 LETA TIMOTTAMO ODODIYA:

¹ Na ba: Polotela, Ya:su Kelisote ebena sose tupuimima: hiya:hiya: hopamo doelamiya:, ba:bi okopi ipuwalo na ba: etala. Iyo, Godote ebena ubilo na a:laweniya:, nale ebena oko ba owatina tabo ba:ma ka:na kolamaginakoma:, Ya:su Kelisoko ipuwalo ditana ebete ba:be ka:ka: ebe ta:matapa:tamo dito kikalamema: hibinomolo a:goiya:.

² O Timoti, ama: ba: nale koamo demalagidolonama ba:be gudulata, ba:bema: nale ba:moe leta ama:tamo poememo. Wadiyala Nabiwi Godoko ba:gala aeno Kodawa Ya:su Kelisoko iba:te ibino malemale komo, ba:gala lumagitamo kuba huiya ikameha: komo, ba:gala hete komo ama:tamo nikama:mena:ta.

*Polote Timotiko Mabuma: Godotamo Kalakala
Tabo Da:hawakalimiya:*

³ Ba: hibila, nale naeno tepo ipuwoeno mulu ukui komamo Godotamo oko bowatinamo, naeno komo Yunapi iniwala:te ebetamo hibi oko dopamo keba ka:na kowatinama: ba:ba ka:na. Ba:bema: komo du hegela hiliyonomolo naeno toetoe tabo olamagi ipuwalo nale ama: ba emalagidolo amia:no komoma: kalakala tabo ebetamo goelo ama: ba:bo adipatenakomata.

⁴ Iyo, ba:be ododi komodo nale amia:no ihi komo kadodonaha:, ba:bema: na ubi konomamo

nihatenamamo ama: gala kakumima:, mabu na iya:tawala nale ba:ba tetelo naeno tepo ipuwalo konomomamo kokalakalama:nemo.

Polote Timotiko Da:kiyamiya: Ebete Oko Hidamo Kowatinama:

⁵ Ba:gala nale atumu amia:no hidonomo hibima: midi komo kadodonaha:. Ba: hibila, kebe hibima: midi komote dopamo amia:no kabele Lowisigodolo ditanami, ba:be atu komote amia:no menoko Yunisigodolo gala na:ka-itanami, ba:bema: kalakala konomola, na iya:tawala ba:ma tetelo ba:be atu hibima: midi komote ama:godolo hibilo ba:ka-itana.

⁶ Ba:be mabuma: nale ama: gala na:kakiyamemata, ama: sose oko tupuimihino dopamo nale ama:tamo kokoto demowatilamiya:mo, ba:ba tetelo ama:le Godokono oko kowatinama: ebete malemalelo ama:tamo kebe hiya:nomo helo kikametiya:la, wadiyala ama: ba:be heloamo ebenu oko nowatinakuya:. Iyo, lumagiti koe powa deha:potoamo ko koe keba ka:na kemadonako, ba: ba:ba ka:na wadiyala ama: Godokono oko ba owatina ebenu helote ama: ipuwalo konomoma: neda:mene.

⁷ Numa:, ale Godokono oko kowatinama: ebete atamo tole komo kika:miya:ha:. Ao, ebete huiyatiya ebenu helo atamo ikaa:mete, ba:bene ebenu malemale emalagidolo komo atumu atamo kika:mete, ba:bene ebete hido ukui atamo atumu aka-ikaa:miya: ale kateneno ubi komamo papamila:hakapoma:.

⁸ Ba:bema: ama: Kodawa Ya:sukunu komo hawakalimima: akahilopala:, ba:gala nale

ebe mabuma: gabomanino du genamalo demedenamo ba:be komoma: atumu akahilopala: Iyo, na keba ka:nala:ka:, wadiyala ama: ba:ba ka:na ebena Hido Tabo olamagima: komo temeteme hibima: midiha:pa:godone kalakalago nuwatenakuya:, ba:bene Godote ama:tamo helo kikamema:na:ta ba:bi temeteme ipuwalo kodakodalo kola:nama:.

Ya:sukunu Hido Tabo Olamagimi Oko Owati Komo

⁹ Ba:bema: numa:, a hibima: midipa:te Godokono talonapima: keda:hanama: ebete aeno ka:ka: mula:lea:mete ebena malemale ipuwado a ba:bo ka:miya:, aeno hidohido ododili komodoha: Iyo, ba:moe hopo tupuimihino ebete dopamo ebena ubilo ba:moe malemale komo Ya:su Kelisoko ipuwado atamo ikaa:miya:.

¹⁰ Ba:be mabuma: aeno Ka:ka: Mula:dawa Ya:su Kelisote ba:moe hopamo da:piya:, ebete ba:be malemale komo atamo hibilo a:pehawakalimiya:, iyo, ale ebena Hido Tabo uliho komodo ba:moe komo iya:tawahuya:ma:, ebete hoe komoeno helo anakapumiti wiboha: ka:ka: atamo ba:bo adahiya:.

¹¹ Ba:bene Godote na ba:bo laweniya:, nale ebena oelamepi dubu ipuwalo etama: keda:nama:, mabu ebe ubila nale Ya:sukunu Hido Taboeno hiliyonomo komokomo ba niya:tulame tawakaluba:tamo konolamaginakoma:.

¹² Ba:moe ba:be mabuma: na komopa:godone temeteme uwatenakomo, huiyatiya numa:, nagodolo hilopo komo kitanaha: mabu nale poko hibima: da:midinamo ba:be Kodawoeno

helo na iya:tawala. Ba:bema: hibila, ebete na hido okodawama: goelo natamo dikanamiya:, ba:be Hido Tabo olamagi oko ebete Kuititi Hegela teta:mo hidamo ba buiya:minanato eta dawate a:kakubahiminakamene.

¹³ Ba:bema: Timoti, ama:le Ya:su Kelisoko ipuwalo ba emedena, ebete ama:tamo dikamenaka, wadiyala ama: ba:be hibima: midi komo ba:gala malemale emalagidolo komo na:watila:mota:na, ba:gala ama:le nagodone kebe mulu iya:tulame komokomo kulihuya:la, wadiyala ama: ba:bi komo atumu kodakodalo uwatete na:ta:mataliya:, mabu ba:bi iya:tulame komate tawakaluba:tamo hido emede go behawakalimina.

¹⁴ Ba:gala eta komo. Godote ama: hido okodawama: goelo Hido Tabo olamagi oko ama:tamo dikamiya:la, wadiyala ama: ebene Gobogoboen heloamo ba:be oko hidamo na:buiya:minaniya:. Kalakala konomola, ba:be Hido-talona Dawate a hibima: midipi ipuwalo bemedena!

Polote Onisipolasikono Owalubi Komoma: Tabo Dolamagiya:

¹⁵ Naeno gudu, ama: iya:tawala, Paigelasiko ba:gala Hemogenesiko iba:te na miya:panete, ba:bene A:isiya hopo konomolo demedehona ba:bi tawakalubi hiliyonomate nagodone atumu a:kohobila:huya:.

¹⁶ Huiyatiya Onisipolasikono komo hiya:la, mabu nale gabomanino du genamalo demedenamo ebete ba:be komoma: hilopoheno komo hiya:hiya: tetelo na dito owalubininakui, ba:bema: wadiyala Kodawa Ya:suti ebe ba:gala

ebeno genamanapi iba:tamo ebenu malemale
na:hawakalima:mene.

¹⁷ Numa:, ebete Loma ko habamo da:puluhukui
ba:be atu hegelalo na kowalubinima: na ohowa-
dininapete du genamalo ba:bo punami,

¹⁸ ba:bema: Kodawate ebenu Kuititi Hegelalo
tawakalubino komo danagilamelelamemene,
komo tawakaluba:te ibino kuba huiya ebegodone
ba uwate, wadiyala Onisipolasiti huiyatiya
ebegodone malemale kapiya na:lawa:mene!
Ama: iya:tawanomola, na Epesese ko habalo
komo hegelalo da:pemedimo ebete kebako hido
ododili komodo na dowalubininakui.

2

*Ya:suku Mabuma: Hido Alaholodawama: Eda:
Komo*

¹ Ba:bema: naeno gudu Timoti, wadiyala ama:
Ya:su Kelisogodone da:pena ba:be malemale
ipuwalo kodakodalo utiti heloma: neda:na.

² Ba:gala puya:te hibima: midi ipuwalo ukui
gagagaha:ma: eda:halo oko hibilo dowatina,
wadiyala ama: ba:bako dubu kapiyakapiya uwa-
tete ibi hidonomamo niya:tulamenakuya:, iyo,
dopamo ama: ba uliho nale hiliyonomo tawakalu-
bino holoholo hapulu kebe komokomo kolamag-
inakuimo ba:bi atu komamo ibi nowalubiliya:.
Numa:, ama:le komo hibi okopi ba:ba ka:na
diya:tulamemena:, galane iba:te ba:bi atu komo
komopi hidamo koniya:tulamema:na.

³ Ba:gala eta komo, ama: Ya:su Kelisoko
mabuma: Saitanakoba: alaholodawama:
ba eda:na komo hibima: midipa:godone

hiya:hiya: temeteme duwatanaka, wadiyala ama: heloha:ma: akeda:la.

⁴ Numa:, hido alaholoho dubuti ebeno wato: dawa kapiya kalakaluimima: ubi ba ihate, ebe ha:kiya ebeno ubi komokomo a:kododila:le. Ba: ba:ma ka:na ebete alaholoho komo kapiya emalagidoloma: ba kalakala, ebete ubiha:ma: eda:na kamenakamena ba:gala gugudi ba:gala komo alaholoho komo ododiha:pino hiya:hiya: emede komate ebe matuhumiho, mabu ebe iya:tawala alaholoho ipuwalo ba:bi komate ebe heloha:dawama: komidima:na.

⁵ Ba:gala bolamo iya:da:dawate atumu eta kapiyuimino wato kikipo lawema: ubi ba ihate, ebete bolamo iya:da: komoeno tutumu tabamo papamiwatalo ebe ha:kiya ebeno ubi komokomo a:kododila:le, mabu ebe iya:tawala ebete ba:ba ka:na ewageleheno eta kapiyuimipa:te wato kikipo ebegodone dito kolawema:na.

⁶ Ba:gala pali ododidawate ebeno oko helonomamo kowatima:ne, mabu ebe iya:tawala tawakaluba:te hibi tabo ba:ma ka:na ga:lana, ebeno pali ilinate dikulihomena: ebe ba: dopo lumagima: keda:ma:ne pali ilina ipuwalo ebeno komokomo kuwatema:

⁷ Ba:bema: naeno gudu, nale dolamagitamo wadiyala ama: ba:be taboeno ipuwa hidamo nemalagidola, mabu Godote hidohido ukui ama:tamo kikamema:na:ta naeno tabo komokomoeno ipuwa hiliyonomo hidamo kemalagidolema:

⁸ Ba:gala wadiyala ama: Ya:su Kelisokono komo hidamo nemalagidola, ba:ma ka:na ebe Ko Gawadubu Da:ibidikono galanepi ipuwalo

hawakalate, ba:bene ebete da:hoyia: Godote ebe ka:ka:mo gala a:kadipatiya:. Ba: hibila, nale ebena Hido Tabo ba olamagi ba:moyi koko komo da:hawakalilamenakomo,

⁹ ba:be mabuma: hibima: midiha:pa:te koko temeteme natamo ikanamenaka. Iyo, ba:ma tetelo na du genamalo ba emedena iba:te naeno kokoto auli hala:mo a:matuhulamiya:, gabomana:te konomo kuba ododidawoeno kokoto keba ka:na ka:matuhulamelemenaka ba:ba ka:na. Huiyatiya kalakala konomola, mabu Godokono hibi okopa:te dolamagiminaka ba:be tabote helonomoma: ba eda:na, eta lumagiti ba:be tabo olamagi komo matuhumiho modoboha!

¹⁰ Ba:bema: nale komo hiya:hiya: temeteme kalakalago uwatenakomo, mabu Godote pui ebena gugudima: keda:hama: dopamo da:ka:lamiholiya:, na ubila ba:bi tawakaluba:te Ya:su Kelisoko ipuwado ka:ka: mula: komo nago lawete emedena emedena tetelo ale ebena awagaha ipuwalo kapimilo bemedena:.

¹¹ Ba:bema: numa:, eta ohale ododidawate aeno ka:ka: mula: komo ba emalagidolo hibi tabonomo ba:ma ka:na miya:tiya:,

“Mabu ale Ya:sukuba: a:ha:lahuya:ma:,
ale eba:go Hunu Habalo ba:nemedehonama:,

¹² ba:bene temeteme ipuwalo ale heloha:ma:
eda:haheno,
galane eba:go koko gawadubuma:
keda:hama:nema:,
huiyatiya ale temeteme ipuwalo
ebe iya:tawaha:ma: da:ga:lama:,

ba:be mabuma: ebete atumu a
iya:tawaha:ma: kogoema:ne.

¹³ Huiyatiya kalakala bada konomola:ka,
mabu keba tetelo ale ebe hibilo ta:mataheno,
ba:ba tetelo ebete Hibidawanomoma: ba
eda:na
a dito a:kamiya:poa:mene,
iyo, ebete a kowalubima: dopamo hibilo
da:goiya:,
ebete ba:be tabo tama:mo ihate modoboaha:!”

*Godokono Okodawate Ebe Keba Ka:na
Na:ka:kalakaluimimini*

¹⁴ Ba:bema: Timoti, wadiyala ama: ba:moi
komokomoma: sose tawakalubi gala ba
kakiyalame, Godokono holoholo hapulu
ibi ba:ma ka:na na:kiyahalamiya:, iba:te
hiya:hiya: iya:tulame taboeno ipuwama:
akolowabeletihua:la:. Ba: hibila, ba:bako
ododi ipuwalo hido komote a:kuluhukamene
mabu olowabeletihui komote ulihopi
kokubahilamema:ne.

¹⁵ Ba:bene ama:le amia:no oko ipuwalo
Godoko kokalakaluimima:, wadiyala amia:no ape
konomo ebetamo ikamenomo nikamiya:, mabu
kebe okodawate Godokono hibi tabo komopi
hidamo diya:tulamenako ba:be lumagiti hilopo
komo a:kiya:tawamene.

¹⁶ Ba:bema: puya:te Godotamo papamila:ha
ubiha:ma: deda:hana ibino tabo ga:la ipuwamo
aka:pa:gala:, mabu ibino daedae iya:tulame ko-
mate pui kuba gabamo demogabuila:mena, iba:te
ba:bako ulihopi Godogodone muhulunomamo
komagatalema:na:,

17 iyo, ibino kuba iya:tumi komote ba: konomo kuma tawetawete lumagino ape ipuwamo keba ka:na ka:tonako ba:ba ka:nala.

Ba: hibila, Haimaneyasiko ba:gala Pailitasiko ibi netewapi ba: ba:ba ka:nala.

18 Iba:te Godokono hibi iya:tumi komo ba miya:pa ha:da tabo ba:ma ka:na ga:lana, puya:te hibima: midi ipuwalo da:ha:lahuya: Godote ibi ka:ka:mo ya:lo a:wadiya:paa:lateliya:, ba:bene ebete komo a hibima: midipi ka:ka:mo a:kawadiya:paa:tea:mene! A:iye, iba:te ba:moe kuba iya:tumi komamo komopino hibima: midi komo gobogobamo iya:hekelamenaka!

19 Huiyatiya kalakala konomola, tete hiliyonomolo Godokono Genamoeno hibi kodakoda hototote ba:la:na, ba:be hototo hunamo ebete ba:moe tabo ya:lo a:miya:tiya:, “Puya:te Godokono tawakalubima: deda:hana, ebete ibino komo iya:tawanomola,” ba:bene hototo gala hapuamo ebete tabo gala ba:ma ka:na kamiya:tiya:, “Puya:te ibi ha:kiya Godokono tawakalubima: da:ga:lana, wadiyala iba:te kuba ododili komone hibilo nohobila:hamena:.”

20 Ba:bema: numa:, dogodogodawoeno ko genamalo hiya:hiya: kalili ba:gala meleke ba:ma ka:na pola:na, komo golodo ba:gala siliba ilinamo ododili kokonomo huiya ilinala, ba:gala komo kehamo ba:gala gebetamo ododili hopodopo huiya ilinala, ba:bene ebete ba:bi hiya:hiya: kalili ba:gala meleke ipuwalo komo uwatete ibi hunamo ebene baa: a:miya:tenako, huiyatiya ebete komo kuwatete ba:bamo nene dito iya:hekenako.

21 Ba:moe tabo komo ba: gola, ba:ma ka:na

Godoko ba: dogodogodawa huiyala, ba:gala tawakalubi ebenu genamalo da:pola:na ba:bi hiya:hiya: kalili ba:gala meleke huiyala. Ba:be mabuma: wadiyala lumagiti kuba ododili komo hiliyonomo miya:palete ebenu namutudawa Godokono oko kapiya kowatinama: ebe ha:kiya ebe na:hiduima:mene, mabu Godote ba:be lumagino tepo ipuwa hidamo itanalo dumimimini, ebete ebe lawete hiya:hiya: hiliyonomo hidohido komo ebe ipuwado ba:bo kododilima:ne.

²² Ba:bema: naenu gudu, uli ape tawakaluba:te ibino katenenu kuba ubi gabodo kebe komokomo kododilinaka, ama: ba:bi komo kuba nibote patema: goelo ba:bi ododili ipuwane nalahula:nakuya:. Wadiyala ama: huiyatiya tuputupu emede komo ba:gala hibima: midi komo, malemale emalagidolo komo ba:gala hete komo, ba:bi komokomo uwatema: ubi konomamo nihatenakuya:. Ba: hibila, puya:te ibino tepo ipuwalo dalowa: ukui emalagidolehenu Kodawa Godote ibi kowalubilima: ebe da:toemehonaka, ba:ba:te ibino ubi komo ama:go kapimilo ba:ba ka:na miya:tenaka.

²³ Huiyatiya komopa:te ibino daedae ukuilo hiya:hiya: iya:tulame taboenu komoma: dolowa-beletihuinaka, ama: ibino tabo ga:la komomo aka:pa:gala:, mabu ama: iya:tawala, ba:bako tabo ga:la komone hiya:hiya: anagiya:mida komate tawakalubi ipuwalo mahila:halenaka.

²⁴ Numa:, ama: ba: Kodawa Godokono okodawalata, ba:bema: wadiyala ama: komo tawakaluba:go olowabeletihuihino ibi

hiliyonomatamo malemale ba hawakalimina ibino hido iya:tulamedawama: nediya:, iyo, ama: eta lumagi ubiha:ma: tiyolo akeda:la:

²⁵ Ba:gala ama: Godokono oko ba owati puya:te ama: duhimima: dewagelemena:, wadiyala ama: iba:tamo ibino kuba ododili komo hete gabodo na:hawakalilamiya:. Diyala, Godote ama: ipuwado iba:tamo hido ukui da: ikalamemene, ba:bema: iba:te kuba ododili ipuwane ohobila:hate ebene hibi komo diya:tawahamena:,

²⁶ ba:ba tetelo iba:te hidohido ukui ba uwate Saitanakono gubi ipuwane tama:mo dito kiya:patila:hama:na:. Ba: hibila, iba:te ebene kuba ubi komamo papamila:halema: ba:be Kubadawate ibi ebene gubi ipuwamo ya:lo a:miya:ti, ba:bema: wadiyala ama: ibi nowalubiliya:.

3

Hopo Haboeno Kuititi Tetelo Kuba Ododili Komoeno Ikuliho Komo

¹ Ba:bema: wadiyala ama: ba:moe komo niya:tawa, hopo haboeno kuititi tetelo hiliyonomo hiya:hiya: kodakoda komate kopikulihoma:na:.

² Ba:ba tetelo komo tawakalubi hiliyonomate ibi ha:kiya ibi ba emalagidolena mani uwatema: ubi konomamo ba:miya:tenakomena:, ba:gala iba:te awagaha ipuwalo komo tawakalubi tawakalubiha:ma: ga:lalo ibi biduduputilamenakomena:, ba:gala iba:te ibino menokobi ba:gala naba:tamo papamila:haheno kalakala komo

iba:tamo a:kahawakaliminakamena:, iyo, iba:te atumu Godoko tolemeha:pima: beda:hanamena:.

³ Ba:bene iba:te malemaleha:pima: ba eda:ha, puya:te iba:tamo kuba dopamo dododili iba:te ba:bi tawakaluba:tamo huiya ikalamema: ubi konomamo bihatenakomena:, ba:gala iba:te komo tuputupupino komoma: ha:da amiho tabo dito ba:ga:lanakomena:. Ba:bene iba:te ibino kateneno kuba ubi komo kapiyatamo papamila:halo komopi ibino helonomo alaholoho komamo ba kubahilame, iba:te huiyatiya eta hido komo kapiya ododima: ubiha:ma: beda:hanakomena:.

⁴ Ba:bene iba:te pui ibino mabulubima: hunu gabodo da:ga:lana iba:tamo diya gabodo kuba komokomo bododilinakomena:, ba:gala iba:te ukui hidamo uwateheno ibino kuba ubi komo kododilima: gahugahulu ba:tolamenakomena:, iyo, iba:te konomo awagaha ipuwalo Godoko kalakaluimima: ubihinola huiyatiya ibi ha:kiya ibi kapiya kalakaluilamema: bewagelenakomena:.

⁵ Ba:bene iba:te hunu gabodo ibi ha:kiya ibi Godoko ta:matapima: ba ga:la huiyatiya ibino tepo ipuwalo hibi komote a:kitanamene, iyo, ibino ubi komate keka:keka:lo ba pola:lama:na Godokono hibi helo gigilepalama: miditi lawe ubihinola.

Ba: hibila, galane ba:bako kuba ododilipi hiliyonomate kikulihoma:na:, ba:bema: ba:ma tetelo ama: ba:bako tawakaluba:go akakapiyala:.

⁶ Ibi ipuwalo komo dubate ibino genamanomo miya:palette komopino genamalo ba nemedehona daedae ukui bohelemele ba:gala kamenakamena

ibino kuba ubi gabodo ba:bo magatalenaka. Ba:bema: numa:, ba:bi kamenakaminate ibino kuba ododili mabuma: tepo ipuwalo menemenema: ba eda:ha, huiyatiya ibino kateneno hiya:hiya: kuba ubi komate ha:kiya mahila:halenaka, ba:bema: iba:te hibima: midi ipuwalo ukui gagagagama: eda:halo ba:bako kuba dubuino tabamo dito papamila:hanaka.

⁷ Ba: hibila, ba:bi kamenakamena niliya, mabu iba:te Godokono hibi komo lawema: gabo ba ohowadi ibino kateneno ubi komate ibi ba: dito duhilamenaka, iyo, ba:be mabuma: iba:te emedena tetelo hibilo a:kiya:tawahanakamena:

⁸⁻⁹ Ba:bema: dopamo tetelo Godote Moseseko ipuwado ebena hibi komo ba hawakalimi puya:te ebe duhimima: dewageliya:, wadiyala ama: ba:bi dubu netewa Ya:nesiko ba:gala Ya:mbalasiko ibino komo nemalagidola. Numa:, ibino kuba ododi mabuma: hiliyonomo tawakalubino holoholo hapulu hilopo komote iba:tamo ba: dito puluhukuya:, ba:bema: ba:ma tetelo puya:te hibima: midipi kamenakamena da:kubahilamenaka ba:bi ha:da tabo iya:tulamepa:te atumu ko hilopo kolawema:na:, mabu ibino keka:keka: ukui komodo iba:te hibima: midi ipuwane ya:lo a:negudiya:. Ba: hibila, iba:te Godokono komo duhimima: ba ewagelena huiyatiya ebe duhimima: a:kamodobamena:, mabu ibino ododili ipuwalo tawakalubi hiliyonomate tatalila ibino daedae ukui komo hibilo kumima:na:.

Hibima: Midipino Temeteme Uwate Komo

10-11 Ba:bema: Timoti, ama: iya:tawanomola naeno iya:tumi komo ba:gala ododili komo ba:gala oko owati komoeno konomo ipuwa. Iyo, ama: naeno emede komo hibilo uminakuya:ta, ba:ma ka:na nale hibima: midi ipuwalo tawakalubi malemalelo ba emalagidolena eta lumagi tiyolo ubiha:ma: keda:nakuiha:, ba:gala komopa:te natamo hiya:hiya: temeteme dikanamenakui, ba:bi komo ipuwalo ba:gala komo hiya:hiya: menemene ipuwalo nale kodakodalo ba la:na heloha:ma: keda:nakuiha:. Ba: hibila, A:ntiyoka habalo ba:gala Aikoniyama habalo ba:gala Lista habalo hibima: midiha:pa:te kokonomo temeteme natamo dikanamehonenakui, ba:ba tetelo ba:bi hiliyonomo temeteme ipuwalo Godote naeno ka:ka: a:mula:nakui.

12 Ba:bema: hibila, puya:te Ya:su Kelisoko ipuwalo ba emedena Godoko kapiyatamo papamila:hama: dewagelena, ibi hiliyonomate komopa:godone temeteme buwatanakomena:

13 Ba:gala ha:da tabo iya:tulamepi, iyo, komo kuba ododilipi atumu, ibi hiliyonomoeno komo ba:ma ka:nala. Ibi ipuwalo etapa:te etapi ha:da ba amiholame kuba gabamo ba:bo ba:magatalenakomena:, ba:bema: puya:te ba:ma tetelo hegehege kuba dododilinaka, galane ba:ba:te kokonomo kuba komokomo kapiya ododili ba tupuilame kubanomoma: ba:bo keda:hama:na:

*Godokono Bukoeno Tabo Komate Hibima:
Midipi Keba Ka:na Kowalubilinaka*

¹⁴ Naeno gudu, ama: huiyatiya Godokono tabo komokomo dopamo uwatete hibima: da:midiliya:la, wadiyala ama: ba:be iya:tumi ipuwalo ukui gagagagama: eda:heno na:pata:na. Numa:, puya:te ama: dopamo diya:tuminakui ama:le ba:bi hibima: midipino komo iya:tawala,

¹⁵ ba:bene gudu deha:poto tetene tupuimiti ba:ma teta:mo puluhuku ama:le Godokono Talona Bukoeno tabo komokomo iya:tawanapiya:ta. Ba:bema: hibila, ba:be Buka tabo komate hido mulu ukui ama:tamo ba ikame, ama:le Ya:su Kelisoko hibima: midi ipuwado amia:no ka:ka: mula: komo ba:bo kolawema:na:ta.

¹⁶ Iyo, Godokono Buka taboeno komokomo hiliyonomate ebene Gobogoboeno heloamo ikuliya: hopo habanapi kowalubilinama:, ba:ma ka:na ebene Buka tabo komate komo tetelo ebene hibi komo tawakaluba:tamo a:hawakaliminaka, komo tetelo ha:da amiho iya:tumi komo a:duhiminaka, komo tetelo tawakalubino kuba ododili ipuwane ibi ohoba:midalenaka, ba:gala komo tetelo ibi tuputupu emede komo iya:tulamenaka.

¹⁷ Ba:bema: hibila, Godokono Bukoeno tabo komokomone ebene okodawate helo lawete eta hidonomo ba:gala mulunomo okodawama: beda:namene, mabu ebete ba:be gabodo helo hibilo kolawema:ne hiliyonomo hidohido komo kododilima:.

4

Polote Timotiko Gala Da:katutumutiya: Ebete Oko Hidamo Kowatinama:

1 Ba:bema: naeno gudu, numa:, Ya:su Kelisote ebenu Ko Gawadubu haba lawema: ba: na:pe, iyo, ebete da:puluhukumini ba:ba tetelo puya:te dopamo da:ha:lahuya: ba:gala puya:te demedehona, ebete ba:bi tawakalubi hiliyonomoeno komo kopanagil-amelelamema:ne. Ba:be mabuma: nale ebe ba:gala Godoko ibi netewapino holoholo hapulu ama: bikiyamemata,

2 ama:le Godokono tabo tawakaluba:tamo kola-maginakoma:, iyo, ibino ubi tetelo ba:gala ubiha: tetelo wadiyala ama: kodakodalo utiti ebenu tabo komokomo ibi niya:tulamenakuya:. Ba:bene ulihopi ipuwalo ama:le eta lumagi tiyolo ubiha:ma: eda:henu, puya:te kuba dododilina, ama:le ibi hido tabo komamo ba owalubili tolehenno ibino kuba hawakalilamete ibi na:kiyahalamenakuya: iba:te kuba ododili ipuwane kohobila:hama:.

3 Mabu tete ba: na:pe, tawakaluba:te Ya:sukunu mulu iya:tulame komokomo ulihoma: ubiha:ma: keda:hama:na:, huiyatiya iba:te ubi konomo bihatenamena: puya:te ibino kateneno ododili komokomo modoboma: da:ga:lanaka ba:bako iya:tulamepi kapiyatamo gahugahulu kotolamema:na: ibino tabo konulihoma:.

4 Numa:, ba:bi ulihopa:te Godokono hibi komone ba ohobila:ha hiya:hiya: hoponapi iniwalino ha:da amiho uwi komo ta:matale ba:bo konetupuimima:na:.

5 Ba:bema: naeno gudu, ama: ukui gaga-gagama: eda:henu oko owati komoeno teme-teme ipuwalo kodakodalo ba la:na, wadiyala ama: hibima: midiha:pa:tamo Godokono Hido Tabo natanakuya:, ba:gala Godote kebe hiya:hiya:

komo oko ama:tamo dikamehonaka ba:bi hiliy-
onomo komo atumu hidamo nupula:lenakuya:.

*Polote Ebedo Hoe Komo Tatalima: Eda: Komo
Da:hawakalimiya:*

⁶ Numa:, naeno komo ba: ba:ma ka:nala. Tete
ba: a:pe Godote ebe ha:kiya ebe ba owati-
dolo ebete naeno ka:ka: da:pelawenamemene na
ba:bo kohoema:nemo, iyo, tatalila na ba:moe
hopo komiya:pama:nemo.

⁷ Ba: hibila, nale naeno hibima: midi komo ba
atila:na Saitanakoba: alaholonapete wato kikipo
ba: a:pelawemo, iyo, nale heloha:ma: eda:heno
kuitita:mo ba: a:puluhukumu, sikulu gugudino
iya:da:mi hegelalo etate heloamo keba ka:na
ka:puliganako ba:ba ka:na.

⁸ Ba:bema: tete tatalila Kodawa Ya:suti natamo
hido huiya kikanamema:ne, sikulu watodawate
gugudi ipuwalo helonomodawatamo hido
huiya keba ka:na kikamenako ba:ba ka:na.
Iyo, tuputupu emede komoeno hido huiyate
na mabuma: bitana, huiyatiya na kapiyate
a:kalawa:mo, mabu Ya:suti tawakalubino komo
tuputupulu danagilamelelamemene, ba:be Ko
Hegelalo puya:te ebe malemale emalagidolo
komago ebena pe tete da:latimina, ebete ibi
hiliyonomatamo kapimilo ba:be hido huiya
atumu kakapikalamema:ne.

*Timotiti Tiyolo Kopema: Polote Ebe
Da:kiyamiya:*

⁹ O naeno gudu, ama:le natamo tiyolo pema:
gabo hibinomolo nohowadiya:,

¹⁰ mabu Dimasiti ba:moe hopoeno hiya:hiya: kalakala komo konomamo demalagidolenati ebete na miya:panete Tesalonaika habamo ba: dito tui, ba:bene Godokono oko konowatima: Kelesenete nagodone Galesiya hopamo ba nuluhuku, naeno eta mabulubi Taitasiti atumu Da:lamesiya hopamo ba: dito katui.

¹¹⁻¹² Ba:gala numa:, naeno eta owalubidawa Tikikasiko nale Epesese habamo dopamo oemimo, huiyatiya ba:ma tetelo Lukuku kapiyate nagodolo bemedena, ba:bema: na ubila ama: Makako lawete ebe natamo na:magahiya: mabu oko owati ipuwalo ebete naeno hido owalubidawama: eda:na.

¹³ Ba:gala eta komo. Amia:no pe tetelo nale Talowase habalo Kapasigodolo da:miya:puimo, wadiyala ama: naeno ape otanotanuimino ga:ga: kaliko ba:gala naeno hiya:hiya: buka mokopihole uwatete ba:bo na:wadahiya:, ba:bi buka ipuwalo naeno ubi konomo bitana sipi-goegoeno tamamo ododili buka kuwatema:.

¹⁴⁻¹⁵ Ba:gala ama: ba:moe eta dubuino komo hidamo numa: ebete ama:tamo kuba ododikapoma:, ebe ba: A:lesandatela, auli ilina ododili okodawala! Ebete a hibima: midipino iya:tulame oko koduhimima: alaholoho komo ba ododili natamo koko temeteme ba:bo ikanamenakui, ba:bema: Kodawa Godote ebena kuba ododili mabuma: ebetamo huiya hibilo kikamema:ne!

¹⁶⁻¹⁷ Ba: hibila, Loma gabomana:te naeno komo danagiya:midanami, ba:be tete ba: naeno dopo tetela ibino holoholo hapuamo da:nuluhukuimo. Numa:, ba:ba tetelo komo

hibima: midipi hiliyonomate tolema: eda:hate na dito miya:paniya:, ba:bema: na ha:kiya ba la:na naeno kuba ododiha: komo tabo anagiya:midadawatamo ba:bo hawakalimimo. Huiyatiya kalakala konomola, mabu gabomanino holoholo hapulu Kodawa Ya:suti nago ba la:na helo natamo ikanami, nale komo hiliyonomo Yuha:pa:tamo ebeno Hido Tabo olamagino kolamagima:, ba:gala atu tetelo ebete naeno ka:ka: ba mula:name tabo anagiya:midadawate hoe huiya natamo kikanameha:. Numa:, puya:te na da:miya:pani, na ubihinola Godote ibino tole komoma: kuba huiya iba:tamo ikalame,

¹⁸ mabu na ba:moe komo iya:tawala, Kodawoeno ubilo ebete hiliyonomo kuba ododilipino kokoto ipuwane naeno ka:ka: gala kamula:namete, ebeno Ko Gawadubu helote kebolo kitana ebete na ba:be Hunu Habama olalatihino komagatanema:ne. Wadiyala emedena emedena tetelo awagaha komote ebegodolo nitanamene! Ba:moe tabo ba:hibinomola, ba:ba:la!

Polote Leta Kuititi Hapulu Nolata Tabo Komokomo Dolamagiya:

¹⁹ Ba:bema: wadiyala ama:le Pilisilako ba:gala Akuilako ba:gala Onisipolasikono genamanapi ibi hiliyonomatamo naeno nolata tabo nolamagiya:.

²⁰ Numa:, nale ba:moe Loma habamo da:pimo, gabo tetelo Elastasiti Kolini habalo pepekgate, ba:bene naeno eta owalubidawa Topimasiko tawetawete da:pelawi, ba:bema: nale ebe Mailitase habalo dito kapemiya:puimo.

²¹ O naeno gudu, na ubi konomola, giba tete peheno ama:le natamo pema: gabo nohowadiya!

Ba:malo demedena Yubulasiko, Pudenisiko, Lainasiko, Kolodiyako, ba:gala komo hibima: midipi ekaki, ibi hiliyonomate ibino nolata tabo ama:tamo poema:

²² Wadiyala Kodawa Ya:suti amia:no tepo ipuwalo nemedenamene, ba:gala ebene malemale komote ama: ba:gala ama:go da:kapiyuiminaka la: hiliyonomagodolo nitanamene. Ba:moe ba: naeno tabo kuititila. Ba:ba:la.

GODOKONO HIDO TABO
The New Testament in the Tabo Language, Aramia
Dialect, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Aramia) long
Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Aramia) (Tabo)

Dialect: Aramia River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 5 Mar 2024

3c340006-f955-5c23-b3a5-6598deca5d75